

CODUL FAMILIEI 1) /1956

Art. 1

În Republica Socialistă România statul ocrotește căsătoria și familia; el sprijină, prin măsuri economice și sociale, dezvoltarea și consolidarea familiei.

Statul apără interesele mamei și copilului și manifestă deosebită grijă pentru creșterea și educarea tinerei generații.

Familia are la bază căsătoria liber consimțită între soți.

În relațiile dintre soți, precum și în exercițiul drepturilor față de copii, bărbatul și femeia au drepturi egale.

Drepturile părintești se exercită numai în interesul copiilor.

Art. 2

Relațiile de familie se bazează pe prietenie și afecțiune reciprocă între membrii ei, care sînt datori să-și acorde unul altuia sprijin moral și material.

Titlul I CĂSĂTORIA

Capitolul I Încheierea căsătoriei

Art. 3

Numai căsătoria încheiată în fața delegatului de stare civilă dă naștere drepturilor și obligațiilor de soți prevăzute în prezentul cod.

Art. 4

Vârsta minimă de căsătorie este de optsprezece ani.

Anghel N. Cristinel

Uniunea Națională a Barourilor din România • Baroul Brașov • Cabinet Individual de Avocat • Attorney at Law Office

Pentru motive temeinice, minorul care a împlinit vârsta de șaisprezece ani se poate căsători în temeiul unui aviz medical, cu încuviințarea părinților săi ori, după caz, a tutorelui și cu autorizarea direcției generale de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială își are domiciliul.

Dacă unul dintre părinți este decedat sau se află în imposibilitate de a-și manifesta voința, încuviințarea celuilalt părinte este suficientă.

Dacă nu există nici părinți, nici tutore care să poată încuviința căsătoria, este necesară încuviințarea persoanei sau a autorității care a fost abilitată să exercite drepturile părintești.

Art. 5

Este oprit să se căsătorească bărbatul care este căsătorit sau femeia care este căsătorită.

Art. 6

Este oprită căsătoria între rudele în linie dreaptă, precum și între cele în linie colaterală pînă la al patrulea grad inclusiv.

Pentru motive temeinice, căsătoria între rudele în linie colaterală de gradul al patrulea poate fi încuviințată de Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Capitalei Republicii Populare Romîne sau al regiunii în cuprinsul căreia cel care cere această încuviințare își are domiciliul.

Art. 7

Este oprită căsătoria:

- a) între cel care înfiază sau ascendenții lui, de o parte, și cel înfiat ori descendenții acestuia, de alta;
- b) între copiii celui care înfiază, de o parte, și cel înfiat sau copiii acestuia, de alta;
- c) între cei înfiați de aceeași persoană.

Anghel N. Cristinel

Uniunea Națională a Barourilor din România • Baroul Brașov • Cabinet Individual de Avocat • Attorney at Law Office

Pentru motive temeinice, căsătoria între persoanele prevăzute la lit. b și c de mai sus poate fi încuviințată potrivit dispozițiilor art. 6, alin. 2.

Art. 8

În timpul tutelei, căsătoria este oprită între tutore și persoana minoră ce se află sub tutela sa.

Art. 9

Este oprit să se căsătorească alienatul mintal, debilul mintal, precum și cel care este lipsit vremelnic de facultățile mintale, cât timp nu are discernământul faptelor sale.

Art. 10

Căsătoria nu se va încheia dacă viitorii soți nu declară că și-au comunicat reciproc starea sănătății lor. În cazul în care, prin lege specială, este oprită căsătoria celor suferinzi de anumite boli, se vor aplica dispozițiile acelei legi.

Art. 11

Căsătoria se încheie în fața delegatului de stare civilă al sfatului popular al comunei, orașului sau raionului orașenesc în cuprinsul căruia se află domiciliul sau reședința oricăruia dintre viitorii soți.

Art. 12

Cei care vor să se căsătorească vor face, personal, declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă la care urmează a se încheia căsătoria.

Dacă unul dintre viitorii soți nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, el va putea face declarația de căsătorie în localitatea unde se află, la serviciul de stare civilă, care o va transmite, din oficiu și fără întârziere, serviciului de stare civilă competent pentru încheierea căsătoriei.

Art. 13

În declarația de căsătorie, viitorii soți vor arăta că nu există nici o piedică legală la căsătorie. O dată cu declarația de căsătorie, ei vor prezenta dovezile cerute de lege.

Art. 131

Anghel N. Cristinel

Uniunea Națională a Barourilor din România • Baroul Brașov • Cabinet Individual de Avocat • Attorney at Law Office

În aceeași zi cu primirea declarației de căsătorie, ofițerul de stare civilă va dispune publicarea acesteia, prin afișarea în extras, într-un loc special amenajat, la sediul primăriei unde urmează să se încheie căsătoria.

Extrasul din declarația de căsătorie va cuprinde, în mod obligatoriu: data afișării, datele de stare civilă ale viitorilor soți, precum și înștiințarea că orice persoană poate face opunere la căsătorie, în termen de 10 zile de la data afișării.

Art. 14

Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sînt îndeplinite.

Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază.

Art. 15

Delegatul de stare civilă va refuza să constate încheierea căsătoriei dacă, în temeiul verificărilor ce este dator să facă, al opunerilor primite sau al informațiilor ce are, găsește că cerințele legii nu sînt îndeplinite.

Art. 16

Căsătoria se încheie prin consimțământul viitorilor soți. Aceștia sunt obligați să fie prezenți împreună, însoțiți de doi martori, la sediul primăriei, pentru a-și da consimțământul personal și în mod public în fața ofițerului de stare civilă.

Cu toate acestea, în cazurile arătate de legea specială, delegatul de stare civilă va putea încheia căsătoria și în afara sediului serviciului de stare civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute în alineatul precedent.

Art. 17

Ofițerul de stare civilă, luând consițământul viitorilor soți, va întocmi, de îndată, în registrul actelor de stare civilă, actul de căsătorie, care se semnează de către soți, de cei doi martori și de către ofițerul de stare civilă.

Art. 18

Căsătoria nu poate fi dovedită decît prin certificatul de căsătorie, eliberat pe baza actului întocmit. în registrul actelor de stare civilă.

Capitolul II Nulitatea căsătoriei

Art. 19

Este nulă căsătoria încheiată cu încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 4, 5, 6, 7 lit. a), art. 9, 131 și 16.

Art. 20

Căsătoria încheiată împotriva dispozițiilor privitoare la vârsta legală nu va fi declarată nulă dacă, între timp acela dintre soți care nu avea vârsta cerută pentru căsătorie a împlinit-o ori dacă soția a dat naștere unui copil sau a rămas însărcinată.

Art. 21

Căsătoria poate fi anulată la cererea soțului al cărui consimțământ a fost viciat prin eroare cu privire la identitatea fizică a celuilalt soț, prin viclenie sau prin violență.

Anularea căsătoriei din aceste cauze poate fi cerută de cel al cărui consimțământ a fost viciat, în termen de șase luni de la încetarea violenței ori de la descoperirea erorii sau a vicleniei.

Art. 22

În cazul în care soțul unei persoane declarate moartă s-a recăsătorit și, după aceasta, hotărîrea declarativă de moarte este anulată, căsătoria cea nouă rămîne valabilă.

Prima căsătorie este desfăcută pe data încheierii noii căsătorii.

Art. 23

Soțul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei, declarată nulă sau anulată, păstrează, pînă la data cînd hotărîrea instanței judecătorești rămîne definitivă, situația unui soț dintr-o căsătorie valabilă.

Declarația nulității căsătoriei nu are nici o urmare în privința copiilor, care își păstrează situația de copii din căsătorie.

Art. 24

În cazul prevăzut în art. 23, alin. 1, cererea de întreținere a soțului de bună-credință și raporturile patrimoniale dintre bărbat și femeie sînt supuse, prin asemănare, dispozițiilor privitoare la divorț.

Tot astfel, în cazul prevăzut în art. 23, alin. 2 se vor aplica, prin asemănare, dispozițiile prevăzute la divorț, în ce privește drepturile de obligație dintre părinți și copii.

Capitolul III
Efectele căsătoriei

Secțiunea I
Drepturile și obligațiile personale ale soților

Art. 25

Bărbatul și femeia au drepturi și obligații egale în căsătorie.

Art. 26

Soții hotărăsc de comun acord în tot ce privește căsătoria.

Art. 27

La încheierea căsătoriei, viitorii soți vor declara, în fața delegatului de stare civilă, numele pe care s-au învoit să-l poarte în căsătorie.

Soții pot să-și păstreze numele lor dinaintea căsătoriei, să ia numele unuia sau altuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art. 28

(Modificat prin legea nr. 4 din 4.IV.1956). Soții sînt obligați să poarte în timpul căsătoriei numele comun declarat.

Dacă soții s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume comun și l-au declarat la încheierea căsătoriei potrivit dispozițiilor art. 27 din codul de față, fiecare din soți nu va putea cere schimbarea acestui nume, pe cale administrativă, decît cu consimțămîntul celuilalt soț.

Secțiunea a II-a

Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților

Art. 29

Soții sînt obligați să contribuie, în raport cu mijloacele fiecăruia, la cheltuielile căsniciei.

Art. 30

Bunurile dobîndite în timpul căsătoriei, de oricare dintre soți, sînt, de la data dobîndirii lor, bunuri comune ale soților.

Orice convenție contrarie este nulă.

Calitatea de bun comun nu trebuie să fie dovedită.

Art. 31

Nu sînt bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecărui soț:

- a) bunurile dobîndite înainte de încheierea căsătoriei;
- b) bunurile dobîndite în timpul căsătoriei prin moștenire, legat sau donație, afară numai dacă dispunătorul a prevăzut că ele vor fi comune;
- c) bunurile de uz personal și cele destinate exercitării profesiei unuia dintre soți;

- d) bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice, proiectele de invenții și inovații, precum și alte asemenea bunuri;
- e) indemnitatea de asigurare sau despăgubirea pentru pagube pricinuite persoanei;
- f) valoarea care reprezintă și înlocuiește un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare.

Art. 32

Soții răspund cu bunurile comune pentru:

- a) cheltuielile făcute cu administrarea oricăruia dintre bunurile lor comune;
- b) obligațiile ce au contractat împreună;
- c) obligațiile contractate de fiecare dintre soți pentru împlinirea nevoilor obișnuite ale căsniciei;
- d) repararea prejudiciului cauzat prin însușirea de către unul dintre soți a unor bunuri proprietate socialistă, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților.

Art. 33

Bunurile comune nu pot fi urmărite de creditorii personali ai unuia dintre soți.

Cu toate acestea, după urmărirea bunurilor proprii ale soțului debitor, creditorul său personal poate cere împărțirea bunurilor comune, însă numai în măsura necesară pentru acoperirea creanței sale.

În acest din urmă caz, bunurile atribuite prin împărțire fiecărui soț devin proprii.

Art. 34

Creditorii comuni vor putea urmări și bunurile proprii ale soților, însă numai după urmărirea bunurilor comune.

Art. 35

Soții administrează și folosesc împreună bunurile comune și dispun tot astfel de ele.

Oricare dintre soți, exercitînd singur aceste drepturi, este socotit că are și consimțămîntul celuilalt soț. Cu toate acestea, nici unul dintre soți nu poate înstrăina și nici nu poate greva un teren sau o construcție ce face parte din bunurile comune, dacă nu are consimțămîntul expres al celuilalt soț.

Art. 36

La desfacerea căsătoriei, bunurile comune se împart între soți, potrivit învoirii acestora. Dacă soții nu se învoiesc asupra împărțirii bunurilor comune, va hotărî instanța judecătorească.

Pentru motive temeinice, bunurile comune, în întregime sau numai o parte din ele, se pot împărți prin hotărîre judecătorească și în timpul căsătoriei. Bunurile astfel împărțite devin bunuri proprii. Bunurile neîmpărțite, precum și cele ce se vor dobîndi ulterior, sînt bunuri comune.

Capitolul IV
Desfacerea căsătoriei

Art. 37

Căsătoria încetează prin moartea unuia dintre soți sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre ei.

Căsătoria se poate desface prin divorț.

; LEGE - pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 59/1993 din 23 iulie 1993, M. Of. 177/1993

Art. 38

Instanța judecătorească poate desface căsătoria prin divorț atunci când, datorită unor motive temeinice, raporturile dintre soți sunt grav vătămăte și continuarea căsătoriei nu mai este posibilă.

Divorțul poate fi pronunțat și numai pe baza acordului ambilor soți, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

a) pînă la data cererii de divorț a trecut cel puțin un an de la încheierea căsătoriei;

b) nu există copii minori rezultați din căsătorie.

Oricare dintre soți poate cere divorțul atunci când starea sănătății sale face imposibilă continuarea căsătoriei.

La soluționarea cererilor accesorii divorțului, referitoare la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere și folosirea locuinței, instanța va ține seama și de interesele minorilor.

; LEGE - pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 59/1993 din 23 iulie 1993, M. Of. 177/1993

Art. 39

Căsătoria este desfăcută din ziua când hotărârea prin care s-a pronunțat divorțul a rămas irevocabilă.

Față de cei de-al treilea, efectele patrimoniale ale căsătoriei încetează de la data când s-a făcut mențiune despre hotărârea de divorț pe marginea actului de căsătorie sau de la data când ei au cunoscut divorțul pe altă cale.

; DECRET - pentru modificarea unor dispoziții privitoare la divorț din Codul de procedură civilă și Codul familiei nr. 174/1974 din 30 iulie 1974, M. Of. 108/1974
; LEGE - pentru modificarea Codului de procedură civilă, a Codului familiei, a Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990 și a Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi nr. 59/1993 din 23 iulie 1993, M. Of. 177/1993

Art. 40

La desfacerea căsătoriei prin divorț, soții se pot învoi ca soțul care, potrivit art. 27, a purtat în timpul căsătoriei numele de familie al celuilalt soț, să poarte acest nume și după desfacerea căsătoriei.

Instanța judecătorească va lua act de această învoială prin hotărârea de divorț. Instanța, pentru motive temeinice, poate să încuviințeze acest drept chiar în lipsa unei învoieli între soți.

Dacă nu a intervenit o învoială sau dacă instanța nu a dat încuviințarea, fiecare dintre foștii soți va purta numele ce avea înainte de căsătorie.

Art. 41

Pînă la desfacerea căsătoriei în condițiile prevăzute de art. 39, soții își datorează întreținere.

Soțul divorțat are dreptul la întreținere, dacă se află în nevoie din pricina unei incapacități de muncă survenite înainte de căsătorie, ori în timpul căsătoriei; el are drept la întreținere și atunci cînd incapacitatea se ivește în decurs de un an de la desfacerea căsătoriei, însă numai dacă incapacitatea se datorează unei împrejurări în legătură cu căsătoria.

Întreținerea datorată potrivit dispozițiilor alin. 2 poate fi stabilită pînă la o treime din venitul net din muncă al soțului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti. Această întreținere, împreună cu întreținerea datorată copiilor, nu va putea depăși jumătate din venitul net din muncă al soțului obligat la plată.

Cînd divorțul este pronunțat numai din vina unuia dintre soți, acesta nu va beneficia de prevederile alineatelor 2 și 3, decît timp de un an de la desfacerea căsătoriei.

În toate cazurile, dreptul la întreținere încetează prin recăsătorirea soțului îndreptățit să o primească.

Art. 42

Instanța judecătorească va hotărî, o dată cu pronunțarea divorțului, căruia dintre părinți vor fi încredințați copiii minori. În acest scop, instanța va asculta părinții și autoritatea tutelară și, ținînd seama de interesele copiilor, pe care de asemenea îi va asculta dacă au împlinit vîrsta de zece ani, va hotărî pentru fiecare dintre copii, dacă va fi încredințat tatălui sau mamei.

Pentru motive temeinice, copiii pot fi încredințați unor rude ori unor alte persoane, cu consimțămîntul acestora, sau unor instituții de ocrotire.

Totodată instanța judecătorească va stabili contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a copiilor.

Învoiala părinților privitoare la încredințarea copiilor și la contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a acestora va produce efecte numai dacă a fost încuviințată de instanța judecătorească.

Art. 43

Părintele divorțat, căruia i s-a încredințat copilul, exercită cu privire la acesta drepturile părintești.

Cînd copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de a-l reprezenta sau de a-i încuviința actele. Persoana sau instituția de ocrotire căreia i s-a încredințat copilul va avea față de acesta numai drepturile și îndatoririle ce revin părinților privitor la persoana copilului. Dispozițiile art. 108 se aplică prin asemănare.

Părintele divorțat, căruia nu i s-a încredințat copilul, păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta, precum și de a veghea la creșterea, educarea, învățatura și pregătirea lui profesională.

Art. 44

(Modificat prin legea nr. 4 din 4.IV.1956). În cazul schimbării împrejurărilor, la cererea oricăruia dintre părinți sau a copilului, dacă acesta a împlinit vârsta de paisprezece ani, a autorității tutelare sau a vreunei instituții de ocrotire, instanța judecătorească va putea modifica măsurile privitoare la drepturile și obligațiile personale sau patrimoniale între părinții divorțați și copii.

Modificarea măsurilor luate potrivit dispozițiilor art. 42, alin. 1 și 2 se va face cu paza cerințelor prevăzute de acele dispoziții.

Titlul II
RUDENIA

Capitolul I
Dispoziții generale

Art. 45

Rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun.

În primul caz rudenția este în linie dreaptă, iar în al doilea în linie colaterală. Rudenia în linie dreaptă poate fi ascendentă sau descendentă.

Art. 46

Gradul de rudenie se stabilește astfel:

a) în linie dreaptă, după numărul nașterilor; astfel, fiul și tatăl sînt rude în gradul întâi, nepotul de fiu și bunicul sînt rude în gradul al doilea;

b) în linie colaterală, după numărul nașterilor, urcînd de la una dintre rude pînă la ascendentul comun și coborînd de la acesta pînă la cealaltă rudă; astfel, frații sînt rude în gradul al doilea, unchiul și nepotul în gradul al treilea, verii primari în gradul al patrulea.

Capitolul II

Filiația

Secțiunea I

Filiația față de mamă

Art. 47

Filiația față de mamă rezultă din faptul nașterii.

Ea se dovedește prin certificatul constatator al nașterii.

Art. 48

Dacă nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă ori dacă copilul a fost trecut în registrul de stare civilă ca născut din părinți necunoscuți, mama poate recunoaște pe copil.

Recunoașterea se poate face, fie prin declarație la serviciul de stare civilă, fie printr-un înscris autentic, fie prin testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art. 49

Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată.

Art. 50

În cazul în care, din orice împrejurări, dovada filiației față de mamă nu se poate face prin certificatul constatator al nașterii, ori în cazul în care se contestă realitatea celor cuprinse în certificatul constatator al nașterii, dovada filiației față de mamă se poate face în fața instanței judecătorești prin orice mijloc de probă.

Art. 51

Copilul nu poate reclama o stare civilă contrarie aceleia care rezultă din certificatul de naștere și folosirea stării civile conforme cu acest certificat.

De asemenea, nimeni nu poate contesta starea civilă a copilului care are folosirea unei stări civile conforme cu certificatul său de naștere.

Art. 52

Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă aparține numai copilului; ea poate fi pornită de reprezentantul legal, în cazul în care copilul este minor sau pus sub interdicție.

Dreptul de a porni acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă nu trece asupra moștenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta.

Acțiunea pentru stabilirea filiației față de mamă poate fi pornită și împotriva moștenitorilor pretinsei mame.

Acțiunea nu se prescrie în timpul vieții copilului.

Secțiunea a II-a

Filiația față de tată

Art. 53

Copilul născut în timpul căsătoriei are ca tată pe soțul mamei.

Copilul născut după desfacerea, declararea nulității sau anularea căsătoriei are ca tată pe fostul soț al mamei, dacă a fost conceput în timpul căsătoriei și nașterea sa a avut loc înainte ca mama să fi intrat într-o nouă căsătorie.

Dispozițiile art. 51 sînt aplicabile și situațiilor prevăzute în prezentul articol.

Art. 54

Paternitatea poate fi tăgăduită, dacă este cu neputință ca soțul mamei să fie tatăl copilului.

Acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită de oricare dintre soți, precum și de către copil; ea poate fi continuată de moștenitori.

Acțiunea se introduce de către soțul mamei împotriva copilului; dacă acesta este decedat, acțiunea se pornește împotriva mamei sale.

Mama sau copilul introduce acțiunea împotriva soțului mamei; dacă acesta este decedat, acțiunea se pornește împotriva moștenitorilor lui.

Dacă titularul acțiunii este pus sub interdicție, acțiunea va putea fi pornită de tutore.

Mama copilului va fi citată în toate cazurile în care nu formulează ea însăși acțiunea.

Art. 55

Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de 3 ani de la data nașterii copilului. Pentru soțul mamei, termenul curge de la data la care a luat cunoștință de nașterea copilului.

Dacă acțiunea nu a fost introdusă în timpul minorității copilului, acesta o poate porni într-un termen de 3 ani de la data majoratului său.

Reclamantul poate fi repus în termen, în condițiile legii.

Art. 56

Filiația față de tată se stabilește, în afară de cazurile prevăzute în art. 53, prin recunoaștere sau hotărâre judecătorească.

Art. 57

Copilul conceput și născut în afară de căsătorie poate fi recunoscut de către tatăl său; după moartea copilului, acesta poate fi recunoscut numai dacă a lăsat descendenți firești.

Recunoașterea se face prin declarație făcută la serviciul de stare civilă, fie o dată cu înregistrarea nașterii, fie după această dată; recunoașterea poate fi făcută și prin înscris autentic sau prin testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art. 58

Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată.

Dacă recunoașterea este contestată de mamă, de cel recunoscut sau de descendenții acestuia, dovada paternității este în sarcina autorului recunoașterii sau a moștenitorilor săi.

Art. 59

Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei aparține copilului și se pornește în numele său de către mamă, chiar dacă este minoră, ori de reprezentantul lui legal.

Dreptul de a porni acțiunea în stabilirea paternității nu trece asupra moștenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta.

Acțiunea în stabilirea paternității poate fi pornită și împotriva moștenitorilor pretinsului tată.

Art. 60

Acțiunea în stabilirea paternității dinafara căsătoriei poate fi pornită în termen de un an de la nașterea copilului.

Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei poate fi pornită de mamă într-un termen de un an de la nașterea copilului.

Dacă, în cazul prevăzut în art. 54, alin. 1, un copil a pierdut calitatea de copil din căsătorie prin efectul unei hotărâri judecătorești, termenul de un an pentru pornirea

acțiunii în stabilirea paternității dinafară căsătoriei va curge de la data când cea hotărîre a rămas definitivă.

În cazul în care mama a conviețuit cu pretinsul tată ori dacă acesta din urmă a prestat copilului întreținere, termenul de un an va curge de la încetarea conviețuirii ori a întreținerii.

Acțiunea aparținând copilului nu se prescrie în timpul vieții acestuia.

Art. 61

Timpu cuprins între a treisuta și a o sută optzecea zi dinaintea nașterii copilului este timpul legal al concepțiunii. El se socotește de la zi la zi.

Secțiunea a III-a
Situația legală a copilului

Art. 62

Copilul din căsătorie ia numele de familie comun al părinților.

Dacă părinții nu au un nume de familie comun, copilul va lua numele de familie al unuia dintre ei ori numele lor reunite. În acest caz, numele copilului se va stabili prin învoiala părinților și se va declara, o dată cu nașterea copilului, la serviciul de stare civilă. În lipsa unei, asemenea învoiei, autoritatea tutelară de la domiciliul copilului va hotărî, ascultînd pe părinți, dacă copilul va purta numele unuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art. 63

Copilul dinafară căsătoriei a cărui filiație a fost stabilită prin recunoaștere sau prin hotărîre judecătorească are, față de părinte și rudele acestuia, aceeași situație ca și situația legală a unui copil din căsătorie.

Art. 64

Copilul dinafară căsătoriei dobîndește numele de familie al aceluia dintre părinți față de care filiația a fost mai întîi stabilită.

În cazul în care filiația a fost stabilită ulterior și față de celălalt părinte, instanța judecătorească va putea da încuviințare copilului să poarte numele acestuia din urmă.

În cazul în care copilul a fost recunoscut în același timp de ambii părinți, se aplică dispozițiile art. 62, alin. 2.

Art. 65

Dacă filiația copilului dinafară căsătoriei este stabilită față de ambii părinți, încredințarea lui, precum și contribuția părinților la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională se vor hotărî potrivit dispozițiilor art. 42-44 inclusiv, care se aplică prin asemănare.

Capitolul III
Adopția

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ - cu privire la adopție nr. 25/1997 din 9 iunie 1997,
M. Of. 120/1997

Art. 66 - 86

Abrogate.

Capitolul IV
Obligația de întreținere

Art. 86

Obligația de întreținere există între soț și soție, părinți și copii, cel care înfiază și înfiat, bunici și nepoți, străbunici și strănepoți, frați și surori, precum și între celelalte persoane anume prevăzute de lege.

Are drept la întreținere numai acela care se află în nevoie, neavînd puțința unui câștig din muncă, din cauza incapacității de a munci.

Descendentul, cît timp este minor, are drept la întreținere, oricare ar fi pricina nevoii în care el se află.

Art. 87

Soțul care a contribuit la întreținerea copilului celuilalt soț este obligat să continue a da întreținere copilului, cât timp acesta este minor, însă numai dacă părinții săi firești au murit, sînt dispăruți ori sînt în nevoie.

Copilul va putea fi obligat să dea întreținere celui care l-a întreținut timp de 10 ani, astfel cum se arată în alineatul precedent.

Art. 88

Abrogat.

LEGE - privind protecția și promovarea drepturilor copilului nr. 272/2004 din 21 iunie 2004, M. Of. 557/2004

Art. 89

Întreținerea se datorează în ordinea următoare:

- a) soții își datorează întreținere înaintea celorlalți obligați;
- b) descendentul este obligat la întreținere înaintea ascendentului, iar, dacă sînt mai mulți descendenți sau mai mulți ascendenți, cel în grad mai apropiat înaintea celui mai îndepărtat;
- c) cel care înfiază este obligat la întreținere înaintea părinților firești;
- d) frații și surorile își datorează întreținere după părinți însă înaintea bunicilor.

Art. 90

În cazul în care mai multe dintre persoanele prevăzute în art. 89 sînt obligate să întrețină aceeași persoană, ele vor contribui la plata întreținerii, proporțional cu mijloacele ce au.

Dacă părintele are drept la întreținere de la mai mulți copii, el poate, în caz de urgență, să pornească acțiunea numai împotriva unuia dintre ei. Cel care a plătit întreținerea se poate întoarce împotriva celorlalți obligați pentru partea fiecăruia.

Art. 91

În cazul în care, cel obligat în primul rînd la întreținere nu are mijloace îndestulătoare pentru a acoperi nevoile celui ce o cere, instanța judecătorească va putea obliga pe celelalte persoane îndatorate la întreținere să o completeze, în ordinea stabilită în art. 89.

Art. 92

Cînd cel obligat nu poate presta, în același timp, întreținere tuturor celor care sînt în drept să i-o ceară, instanța judecătorească, ținînd seama de nevoile fiecăreia dintre aceste persoane, poate hotărî, fie ca întreținerea să se plătească numai uneia dintre ele, fie ca întreținerea să se împartă între mai multe sau toate persoanele îndreptățite să o ceară. În acest caz instanța va hotărî totodată modul în care se va împărți întreținerea între persoanele care urmează a o primi.

Art. 93

Obligația de întreținere se execută în natură sau prin plata unei pensii în bani.

Instanța judecătorească va stabili felul și modalitățile executării, ținînd seama de împrejurări.

Art. 94

Întreținerea este datorată potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti.

Instanța judecătorească va putea mări sau micșora obligația de întreținere sau hotărî încetarea ei, după cum se schimbă mijloacele celui care dă întreținerea sau nevoia celui ce o primește.

Cînd întreținerea este datorată de părinte sau de cel care înfiază, ea se stabilește pînă la o pătrime din cîștigul său din muncă pentru un copil, o treime pentru doi copii și o jumătate pentru trei sau mai mulți copii.

Art. 95

Obligația de întreținere se stinge, în afară de cazul prevăzut în art. 96, prin moartea debitorului sau a celui îndreptățit la pensia de întreținere.

Art. 96

Moștenitorul persoanei care a fost obligată la întreținerea unui minor sau care i-a dat întreținerea fără a avea obligația legală, este ținut, în măsura valorii bunurilor moștenite, să continue întreținerea, dacă părinții minorului au murit, sînt dispăruți sau sînt în nevoie, însă numai cît timp cel întreținut este minor.

În cazul în care sînt mai mulți moștenitori, obligația este solidară, fiecare dintre ei contribuind proporțional cu valoarea bunurilor moștenite.

Titlul III

OCROTIREA CELOR LIPSIȚI DE CAPACITATE, A CELOR CU CAPACITATE RESTRINSĂ ȘI A ALTOR PERSOANE

Capitolul I

Ocrotirea minorului

Secțiunea I

Drepturile și îndatoririle părinților față de copiii minori

Art. 97

Ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sînt din căsătorie, dinafara căsătoriei ori înfiați.

Ei exercită drepturile lor părintești numai în interesul copiilor.

Art. 98

Măsurile privitoare la persoana și bunurile copiilor se iau de către părinți, de comun acord.

Dacă unul dintre părinți este mort, decăzut din drepturile părintești, pus sub interdicție sau, din orice împrejurare, se află în neputință de a-și manifesta voința, celălalt părinte exercită singur drepturile părintești.

Art. 99

De cîte ori se ivește neînțelegere între părinți cu privire la exercițiul drepturilor sau la îndeplinirea îndatoririlor părintești, autoritatea tutelară, după ce ascultă pe părinți, hotărăște, potrivit cu interesul copilului.

Art. 100

Copilul minor locuiește la părinții săi.

Dacă părinții nu locuiesc împreună, aceștia vor decide, de comun acord, la care dintre ei va locui copilul.

În caz de neînțelegere între părinți, instanța judecătorească, ascultând autoritatea tutelară, precum și pe copil, dacă acesta a împlinit vârsta de 10 ani, va decide, ținând seama de interesele copilului.

Art. 101

Părinții sînt datori să îngrijească de persoana copilului.

Ei sînt obligați să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui, în conformitate cu țelurile statului democrat-popular, spre a-l face folositor colectivității.

Art. 102

Autoritatea tutelară poate da încuviințare copilului, la cererea acestuia, după împlinirea vârstei de 14 ani, să-și schimbe felul învățăturii ori pregătirii profesionale stabilită de părinți sau să aibă locuința pe care o cere desăvîrșirea învățăturii ori pregătirii profesionale.

Art. 103

Părinții au dreptul să ceară înapoierea copilului de la orice persoană care îl ține fără drept.

Instanța judecătorească va respinge cererea, dacă înapoierea este contrarie intereselor copilului. Acesta va fi ascultat, dacă a împlinit vârsta de 10 ani.

Art. 104

Abrogat.

LEGE - privind regimul ocrotirii unor categorii de minori nr. 3/1970 din din 28 martie 1970, B. Of. 28/1970

Art. 105

Părinții au dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului lor minor și de a-l reprezenta în actele civile, pînă la data cînd el împlinește vîrsta de 14 ani.

După împlinirea vîrstei de 14 ani, minorul își exercită singur drepturile și își execută tot astfel obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a părinților spre a-l apăra împotriva abuzurilor din partea celor de-al treilea.

Dispozițiile secțiunii a II-a din prezentul capitol vor fi aplicabile prin asemănare. Cu toate acestea, nu se va întocmi inventarul prevăzut în art. 126, în cazul în care copilul nu are alte bunuri decît cele de uz personal.

Art. 106

Părintele nu are nici un drept asupra bunurilor copilului și nici copilul asupra bunurilor părintelui, în afară de dreptul la moștenire și la întreținere.

Art. 107

(Modificat prin legea nr. 4 din 4.IV.1956). Copilul minor este întreținut de părinții săi.

Dacă minorul are un venit propriu, care nu este îndestulător, părinții au îndatorirea să asigure condițiile necesare pentru creșterea, educarea, învățătura și pregătirea sa profesională.

În caz de neînțelegere, întinderea obligației de întreținere datorată de părinți minorului, felul și modalitățile executării, precum și contribuția fiecăruia dintre părinți se vor stabili de instanța judecătorească cu ascultarea autorității tutelare.

Art. 108

Autoritatea tutelară este obligată să exercite un control efectiv și continuu asupra felului în care părinții își îndeplinesc îndatoririle privitoare la persoana și bunurile copilului.

Delegații autorității tutelare au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze pe orice cale despre felul cum aceștia sînt îngrijiți în ceea ce privește sănătatea și dezvoltarea lor fizică, educarea, învățătura și pregătirea lor profesională, în conformitate cu țelurile statului democrat-popular, pentru o activitate folositoare colectivității; la nevoie, ei vor da îndrumările necesare.

Art. 109

Dacă sănătatea sau dezvoltarea fizică a copilului este primejduită prin felul de exercitare a drepturilor părintești, prin purtarea abuzivă sau prin neglijență gravă în îndeplinirea îndatoririlor de părinte, ori dacă educarea, învățătura sau pregătirea profesională a copilului nu se face în spirit de devotament față de Republica Populară Română, instanța judecătorească, la cererea autorității tutelare, va pronunța decăderea părintelui din drepturile părintești.

Citarea părinților și a autorității tutelare este obligatorie.

Art. 110

Decăderea din drepturile părintești nu scutește pe părinte de îndatorirea de a da întreținere copilului.

Art. 111

Autoritatea tutelară va îngădui părintelui decăzut din drepturile părintești să păstreze legături personale cu copilul, afara numai dacă, prin asemenea legături, creșterea, educarea, învățătura sau pregătirea profesională a copilului ar fi în primejdie.

Art. 112

Instanța judecătorească va reda părintelui decăzut din drepturile părintești exercițiul acestor drepturi, dacă au încetat împrejurările care au dus la decădere, astfel încât, prin redarea acestor drepturi, creșterea, educarea, învățătura, pregătirea profesională și interesele patrimoniale ale copilului nu mai sînt primejduite.

Secțiunea a II-a Tutela minorului

Art. 113

În cazul în care ambii părinți fiind morți, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești, puși sub interdicție, dispăruți ori declarați morți, copilul este lipsit de îngrijirea ambilor părinți, precum și în cazul prevăzut în art. 85, copilul va fi pus sub tutelă.

Art. 114

Tutela se exercită numai în interesul minorului.

Art. 115

Au obligația ca în termen de cel mult cinci zile de la data când află de existența unui minor lipsit de îngrijire părintească în cazurile prevăzute în art. 113, să înștiințeze autoritatea tutelară:

- a) persoanele apropiate minorului, precum și administratorii și locatarii casei în care locuiește minorul;
- b) serviciul de stare civilă, cu prilejul înregistrării morții unei persoane, precum și biroul notarial de stat, cu prilejul deschiderii unei moșteniri;
- c) instanțele judecătorești, procuratura și miliția, cu prilejul pronunțării, luării sau executării unor măsuri privative de libertate;
- d) organele administrației de stat, organizațiile obștești, instituțiile de ocrotire, precum și orice altă persoană.

Art. 116

Numirea tutorelui se face de autoritatea tutelară, din oficiu sau la încunoștințarea acesteia, de către cei arătați în art. 115.

Art. 117

Nu poate fi tutore:

- a) minorul sau cel pus sub interdicție;
- b) cel decăzut din drepturile părintești sau declarat incapabil de a fi tutore;
- c) cel cărui a s-a restrâns exercițiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească, precum și cel cu rele purtări;
- d) cel lipsit, potrivit legii speciale, de dreptul de a alege și de a fi ales deputat;
- e) cel care exercitând o altă tutelă, a fost îndepărtat din aceasta;
- f) cel care, din cauza intereselor potrivnice cu ale minorului, nu ar putea îndeplini sarcina tutelei.

Cînd vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivește în timpul tutelei, tutorele va îi îndepărtat.

Art. 118

Cel numit tutore nu poate refuza această sarcină.

Cu toate acestea, poate refuza sarcina tutelei:

- a) cel care are vîrsta de 60 de ani împliniți;
- b) femeia însărcinată sau mama unui copil mai mic de opt ani;
- c) cel care crește și educă doi sau mai mulți copii;
- d) cel care exercită o altă tutelă sau o curatelă;
- e) cel care din cauza bolii, a infirmității, a felului îndeletnicirii, a depărtării domiciliului de locul unde se află bunurile minorului sau din alte motive întemeiate, nu ar putea să îndeplinească această sarcină.

Dacă vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivește în timpul tutelei, tutorele poate cere să fie înlocuit.

Art. 119

Autoritatea tutelară va comunica în scris tutorelui numirea sa și va afișa decizia de numire la sfatul popular de la domiciliul minorului.

Drepturile și îndatoririle tutorelui încep de la primirea comunicării.

Între timp autoritatea tutelară poate lua măsuri provizorii cerute de interesele minorului.

Art. 120

Tutorele care, fiind în exercițiul atribuțiilor sale, a cerut înlocuirea este obligat să-și exercite aceste atribuții, pînă la rezolvarea cererii sale de înlocuire.

Art. 121

Tutela este o sarcină gratuită.

Cu toate acestea autoritatea tutelară, ținând seama de munca depusă în administrarea averii și de starea materială a minorului și a tutorelui, va putea acorda acestuia din urmă o remunerație, care nu va depăși zece la sută din veniturile bunurilor minorului. Autoritatea tutelară, potrivit împrejurărilor, va putea modifica sau suprima această remunerație.

Art. 122

Minorul pus sub tutelă locuiește la tutore. Numai cu încuviințarea autorității tutelare, minorul poate avea o altă locuință.

Art. 123

Tutorele are obligația de a îngriji de persoana minorului.

El este obligat să crească copilul, îngrijind de sănătatea și dezvoltarea lui fizică, de educarea, învățătura și pregătirea profesională a acestuia, potrivit cu însușirile lui, în conformitate cu țelurile statului democrat-popular, spre a-l face folositor colectivității.

Art. 124

Tutorele are obligația de a administra bunurile minorului și de a-l reprezenta în actele civile, însă numai pînă la data cînd acesta împlinește vîrsta de 14 ani.

După împlinirea vîrstei de paisprezece ani, minorul își exercită singur drepturile și își execută tot astfel obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a tutorelui, spre a-l apăra împotriva abuzurilor din partea celor de-al treilea.

Art. 125

Dispozițiile art. 102, 103 și 106 se aplică în mod corespunzător și în cazul tutelei.

Art. 126

După numirea tutorelui, și în prezența acestuia, un delegat al autorității tutelare va verifica la fața locului toate bunurile minorului, întocmind, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, un inventar, care va fi supus aprobării autorității tutelare.

Creanțele pe care le au față de minor tutorele, soțul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui, pot fi plătite numai cu aprobarea autorității tutelare.

Art. 127

Autoritatea tutelară va stabili suma anuală necesară pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale. Ea va putea modifica, potrivit împrejurărilor, această sumă.

Cheltuielile necesare pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale se acoperă din veniturile acestuia. În cazul în care veniturile minorului nu sînt îndeustulătoare, autoritatea tutelară va dispune vînzarea bunurilor minorului.

Dacă minorul este lipsit de bunuri și nu are părinți sau alte rude care sînt obligați de lege să-i dea întreținere, autoritatea tutelară va cere Asigurărilor Sociale de Stat să contribuie la întreținerea lui.

Art. 128

Este oprit să se încheie acte juridice între tutore, soțul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui, de o parte, și minor, de alta.

Art. 129

Tutorele nu poate, în numele minorului, să facă donații și nici să garanteze obligația altuia.

Tutorele nu poate, fără prealabila încuviințare a autorității tutelare, să facă valabil înstrăinarea ori gajarea bunurilor minorului, renunțarea la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum și să încheie orice alte acte care depășesc dreptul de a administra.

Actele făcute cu călcarea dispozițiilor de mai sus sînt anulabile.

Cu toate acestea, tutorele poate înstrăina, fără prealabila încuviințare a autorității tutelare, bunurile supuse pieirii ori stricăciunii, precum și bunurile devenite nefolositoare pentru minor, dacă valoarea acestora din urmă nu depășește suma de două sute cincizeci de lei.

Art. 130

Autoritatea tutelară va acorda încuviințarea, numai dacă actul răspunde unei nevoi sau prezintă un folos neîndoielnic pentru minor.

Încuviințarea se va da pentru fiecare act în parte.

În caz de vânzare, încuviințarea va arăta dacă vânzarea se va face prin bună învoială sau în alt mod.

În toate cazurile, autoritatea tutelară poate indica tutorelui modul în care se întrebuintează sumele de bani obținute.

Art. 131

Sumele de bani care întrec nevoile întreținerii minorului și ale administrării bunurilor sale, precum și hîrțiile de valoare, vor fi depuse, pe numele minorului, la o casă de păstrare de stat, de unde nu vor putea fi ridicate decît cu încuviințarea autorității tutelare.

Tutorele poate depune și sumele necesare întreținerii, tot pe numele minorului. Acestea se vor trece într-un cont separat și vor putea fi ridicate de tutore, fără încuviințarea prevăzută în alineatul precedent.

Art. 132

Ori de cîte ori se ivesc între tutore și minor interese contrarii, care nu sînt dintre cele care trebuie să ducă la înlocuirea tutorelui, autoritatea tutelară va numi un curator.

Art. 133

Minorul care a împlinit vîrsta de 14 ani încheie actele juridice cu încuviințarea prealabilă a tutorelui, iar în cazurile prevăzute în art. 132 și 152, lit. c, cu încuviințarea prealabilă a curatorului.

Dacă actul pe care minorul urmează să-l încheie face parte dintre acelea pe care tutorele nu le poate încheia decît cu încuviințarea autorității tutelare, va fi necesară și prealabila încuviințare a acesteia.

Minorul nu poate să facă, nici chiar cu încuviințare, donații și nici să garanteze obligația altuia.

Actele făcute cu călcarea dispozițiilor de mai sus sînt anulabile.

Art. 134

Tutorele este dator să prezinte anual autorității tutelare o dare de seamă despre modul cum a îngrijit de persoana minorului, precum și despre administrarea bunurilor acestuia.

Darea de seamă se va prezenta autorității tutelare în termen de 30 zile de la sfârșitul anului calendaristic.

În afară de darea de seamă anuală, tutorele este obligat, la cererea autorității tutelare, să dea oricând dări de seamă despre felul cum a îngrijit de persoana minorului, precum și despre administrarea bunurilor acestuia.

Art. 135

Autoritatea tutelară va verifica socotelile privitoare la veniturile minorului și la cheltuielile făcute cu întreținerea acestuia și cu administrarea bunurilor sale și, dacă sînt regulat întocmite și corespund realității, va da descărcare tutorelui.

Art. 136

Autoritatea tutelară va exercita un control efectiv și continuu asupra modului în care tutorele își îndeplinește îndatoririle sale cu privire la persoana și bunurile minorului, dispozițiile art. 108, alin. 2 fiind aplicabile.

Pentru înlesnirea controlului, autoritatea tutelară va putea cere colaborarea organelor administrației de stat și instituțiilor de ocrotire.

Art. 137

Felul învățaturii sau pregătirii profesionale, ce minorul primea la data numirii tutorelui, nu poate fi schimbat de acesta, decît cu încuviințarea autorității tutelare.

Art. 138

Minorul, precum și toți cei prevăzuți în art. 115, pot face plîngere autorității tutelare cu privire la actele sau faptele tutorelui păgubitoare pentru minor.

Tutorele va fi îndepărtat dacă săvîrșește un abuz, o neglijență gravă sau, fapte care îl fac nevrednic de a fi tutore, precum și dacă nu își îndeplinește mulțumitor sarcina.

Art. 139

Pînă la intrarea în funcțiune a noului tutore, autoritatea tutelară va numi un curator.

Art. 140

La încetarea tutelei, tutorele este dator ca în termen de cel mult 30 zile, să prezinte autorității tutelare o dare de seamă generală. El are aceeași îndatorire și în caz de îndepărtare din tutelă.

Bunurile care au fost în administrarea tutorelui vor fi predate după caz, fostului minor, moștenitorilor acestuia sau noului tutore.

Art. 141

După predarea bunurilor, verificarea socotelilor și aprobarea lor, autoritatea tutelară va da tutorelui descărcare de gestiunea sa.

Chiar dacă autoritatea tutelară a dat tutorelui descărcare de gestiune, acesta răspunde pentru paguba pricinuită prin culpa sa.

Tutorele care înlocuiește pe un alt tutore are obligația să ceară fostului tutore repararea pagubelor ce acesta a pricinuit minorului prin culpa sa.

Capitolul II Interdicția

Art. 142

Cel care nu are discernământ pentru a se îngriji de interesele sale, din cauza alienației mintale ori debilității mintale, va fi pus sub interdicție.

Pot fi puși sub interdicție și minorii.

Art. 143

Interdicția poate fi cerută de autoritatea tutelară, precum și de toți cei prevăzuți în art. 115.

Art. 144

(Modificat prin legea nr. 4 din 4.IV.1956). Interdicția se pronunță de instanța judecătorească cu concluziile procurorului și își produce efectele de la data când hotărîrea a rămas definitivă.

După ce a rămas definitivă, hotărîrea se va comunica, fără întârziere, de către instanța judecătorească ce a pronunțat-o, instanței locului unde actul de naștere al celui pus sub interdicție a fost înregistrat, spre a fi transcrisă în registrul anume destinat.

Cînd sentința tribunalului prin care s-a pronunțat interdicția a fost atacată cu recurs și acesta a fost respins, instanța de recurs va face ea însăși comunicarea prevăzută de acest articol, trimițînd, în copie, dispozitivul sentinței.

Incapacitatea celui pus sub interdicție nu va putea fi opusă unui al treilea decît de la data transcrierii hotărîrii, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut interdicția pe altă cale.

Art. 145

Hotărîrea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată de instanța judecătorească autorității tutelare, care va desemna un tutore.

De asemenea, hotărîrea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată secției sănătății publice a comitetului executiv al sfatului popular raional, orășenesc sau de raion orășenesc, pentru ca aceasta să instituie asupra celui interzis, potrivit instrucțiunilor Ministerului Sănătății, o supraveghere medicală permanentă.

Art. 146

În caz de nevoie și pînă la rezolvarea cererii de punere sub interdicție, autoritatea tutelară va putea numi un curator pentru îngrijirea persoanei și reprezentarea celui a cărui interdicție a fost cerută, precum și pentru administrarea bunurilor.

Art. 147

Regulile privitoare la tutela minorului care nu a împlinit vîrsta de paisprezece ani se aplică și în cazul tutelei celui pus sub interdicție, în măsura în care legea nu dispune altfel.

Art. 148

Tutorele celui pus sub interdicție este îndrept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art. 149

Tutorele este dator să îngrijească de persoana celui pus sub interdicție, spre a-i grăbi vindecarea și; a-i îmbunătăți condițiile de viață; în acest scop, se vor întrebuința veniturile și, la nevoie, toate bunurile celui pus sub interdicție.

Autoritatea tutelară, de acord cu serviciul sanitar competent și ținând seama de împrejurări, va hotărî dacă cel pus sub interdicție va fi îngrijit la locuința lui ori într-o instituție sanitară.

Art. 150

Minorul care, la epoca punerii sub interdicție, se afla sub ocrotirea părinților, va rămîne sub această ocrotire pînă la data cînd devine major, fără a i se numi un tutore. Dispozițiile art. 149 sînt aplicabile și situației prevăzute în prezentul alineat.

Dacă la data cînd minorul devine major el se află încă sub interdicție, autoritatea tutelară va numi un tutore.

În cazul în care la epoca punerii sub interdicție, minorul se află sub tutelă, autoritatea tutelară va hotărî dacă fostul tutore al minorului păstrează sarcina tutelei sau va numi un nou tutore.

Art. 151

(Modificat prin legea nr. 4 din 4.IV.1956). Dacă au încetat cauzele care au provocat interdicția, instanța judecătorească va pronunța, ascultînd concluziile procurorului, ridicarea ei.

Cererea se va putea face de cel pus sub interdicție, de tutore, precum și de toți cei prevăzuți în art. 115.

Hotărîrea care pronunță ridicarea interdicției își produce efectele de la data cînd a rămas definitivă. Ea se va comunica, de către instanța judecătorească care a pronunțat-o, instanței locului unde s-a transcris hotărîrea de punere sub interdicție, spre a fi de asemenea transcrisă în registrul prevăzut de art. 144 și tot odată spre a se face în același registru mențiune despre ridicarea interdicției, pe marginea hotărîrii care a pronunțat interdicția.

Încetarea dreptului de reprezentare al tutorelui nu va putea fi opusă unui al treilea decît de la data cînd, potrivit dispozițiilor alineatului precedent, a fost făcută mențiune despre ridicarea interdicției, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut ridicarea interdicției pe altă cale.

Capitolul III Curatela

Art. 152

În afară de alte cazuri, prevăzute de lege, autoritatea tutelară va putea institui curatela:

- a) dacă, din cauza bătrîneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate, personal, să-și administreze bunurile sau să-și apere interesele în condiții mulțumitoare și, din motive temeinice, nu-și poate numi un reprezentant;
- b) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, o persoană, deși capabilă, nu poate, nici personal, nici prin reprezentant, să ia măsurile necesare în cazuri a căror rezolvare nu suferă amînare;
- c) dacă, din cauza bolii sau alte motive, părintele sau tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele persoanei ce reprezintă sau ale cărei acte le încuviințează;
- d) dacă o persoană, fiind obligată să lipsească vreme îndelungată de la domiciliu, nu a lăsat un mandatar general;
- e) dacă o persoană a dispărut fără a se avea știri despre ea și nu a lăsat un mandatar general.

Art. 153

În cazurile prevăzute în art. 152, instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacității celui pe care curatorul îl reprezintă.

Art. 154

Curatela se poate institui la cererea celui care urmează a fi reprezentat, a soțului său, a rudelor, a celor arătați în art. 115, precum și a tutorelui, în cazul prevăzut în art. 152, lit. c. Autoritatea tutelară poate institui curatela și din oficiu.

Curatela nu se poate institui decât cu consimțământul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimțământul nu poate fi dat.

Art. 155

În cazurile în care se instituie curatela, se aplică regulile de la mandat.

Autoritatea tutelară poate da instrucțiuni curatorului, în locul celui reprezentat, în toate cazurile în care acesta din urmă nu este în măsură să o facă.

Art. 156

Curatorul este în drept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art. 157

Dacă au încetat cauzele care au provocat instituirea curatelei, aceasta va fi ridicată de autoritatea tutelară la cererea curatorului, a celui reprezentat, a oricăruia dintre cei prevăzuți în art. 115 ori din oficiu.

Capitolul IV

Autoritatea tutelară

Art. 158

Atribuțiile de autoritate tutelară aparțin organelor executive și de dispoziție ale sfaturilor populare comunale, orașenești sau de raion orașenesc.

Art. 159

Autoritatea tutelară competentă este:

- a) pentru ocrotirea părintească și tutela minorului, cea de la domiciliul minorului;
- b) pentru tutela persoanei pusă sub interdicție, cea de la domiciliul acesteia;
- c) pentru curatela prevăzută în art. 152, lit. a sau c, cea de la domiciliul persoanei reprezentate sau al minorului de paisprezece ani;

Anghel N. Cristinel

Uniunea Națională a Barourilor din România • Baroul Brașov • Cabinet Individual de Avocat • Attorney at Law Office

d) în cazul prevăzut în art. 152, lit. b, fie autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei reprezentate, fie autoritatea tutelară de la locul unde trebuie luate măsurile urgente;

e) pentru curatela prevăzută în art. 152, lit. d sau e, cea de la ultimul domiciliu din țară al celui lipsă ori al celui dispărut.

Art. 160

Deciziile autorității tutelare pot fi atacate la autoritatea ierarhic superioară, care potrivit legii, exercită atribuțiile de îndrumare și control.

Dispoziții finale

Art. 161

Prezentul cod intră în vigoare la data de 1 februarie 1954.